

Inskickat 26 Jan 2009.

UH

ILO-kommittén

Yttrande 22/2009

2009-01-21

Arbetsmarknadsdepartementet

Betänkandet Enklare semesterregler (SOU 2008:95)

Bakgrund

Genom remiss den 11 november 2008 (A2008/3018/ARM) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över betänkandet Enklare semesterregler (SOU 2008:95). Betänkandet har utarbetats av 2008 års semesterlagsutredning. Utredningens uppdrag har varit att föreslå förändringar i syfte att förenkla semesterlagen (1977:480) samt att beakta relevant EG-rätt. De förändringar som föreslås sker inom ramen för den nuvarande semesterlagen. Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2010.

Förslagets förhållande till ILO-konventioner

Förslagen i betänkandet berör ILO:s konvention (nr 132) om semester. Konvention nr 132, som ratificerades av Sverige år 1978 (prop. 1976/77:90), innehåller de grundläggande principerna rörande rätt till årlig betald semester. I betänkandet redogörs för huvuddragen i konventionen.

Utredningen redogör för att Sverige två gånger, 1991 och 1995, blivit kritiserat av ILO:s expertkommitté med anledning av undantag i semesterlagen som innebär att s.k. okontrollerade arbetstagare inte har rätt till semester. Detta korrigeras i och med den lagändring som utredningen föreslår och som innebär att särregleringen för okontrollerade och hemarbetande arbetstagare avskaffas. Dessa föreslås få rätt till semester på samma sätt som andra arbetstagare. På grund av arbetsgivarens svårighet att övervaka dessa arbetstagare görs reglerna om förläggning av semesterledighet dispositiva under förutsättning att arbetstagaren får 25 semesterdagar per år.

I övrigt har den svenska semesterlagen inte givit upphov till någon kritik i förhållande till konvention nr 132. De ändringar som nu föreslås i betänkandet kan inte heller anses strida mot konvention nr 132.

I betänkandet redogörs också för ILO:s konvention (nr 121) om förmåner vid yrkesskada. Konvention nr 121 ratificerades av Sverige 1969 (prop. 1969:15). Artikel 9 i konvention nr 121 föreskriver att förmånerna vid yrkesskada ska omfatta dels sjukvård och därmed sammanhängande förmåner, dels

kontantförmåner. Enligt artikel 9 (3) ska förmånerna utgå så länge följderna av det inträffade riskfallet består, dvs. för hela sjukdomstiden.

Utredningen har analyserat konvention nr 121 i förhållande till det förslag som rör att intjänandet av betald semester under frånvaro på grund av arbetsskada ska begränsas från två till ett år, för att se om konventionen kan utgöra hinder för denna begränsning.

Enligt betänkandets förslag kommer all semesterlönegrundande frånvaro, med undantag för arbetsskada summeras, och ge rätt till semesterintjänande under sammanlagt högst 180 dagar per intjänandeår. Den längsta tidsrymd under vilken oavbruten frånvaro ger rätt till semesterintjänande halveras från två till ett intjänandeår. Frånvaron måste alltså ha pågått på deltid eller heltid i mer än ett helt intjänandeår utan avbrott i mer än 14 dagar i följd. Om arbetstagaren träder i tjänst i mer än 14 dagar kan intjänande ske på nytt under nästa intjänandeår. Frånvaro på grund av arbetsskada summeras inte in i de 180 semesterlönegrundande frånvarodagarna, utan är semesterlönegrundande under hela intjänandeåret. Vid tillämpningen av ettårsgränsen beräknas frånvaro på grund av sjukdom och arbetsskada för sig och annan frånvaro för sig. När det gäller sjukfrånvaro gäller i dag att rätten till intjänande av semester upphör först efter två år av hel frånvaro på grund av sjukdom och/eller arbetsskada. Förslagen innebär bl.a. att denna tidsperiod kortas från två till ett år.

Utredningen konstaterar att ändringen kommer att leda till minskade förmåner för de arbetstagare som är frånvarande länge på grund av arbetsskada eftersom gränsen för intjänande ändras från två till ett helt intjänandeår. Utredningen kommer dock fram till att konvention nr 121 inte behandlar förmåner som arbetsgivare utger till arbetstagare. Slutsatsen i betänkandet är att även om förmånerna har en koppling till arbetsskada faller de ändringar utredningen föreslår utanför de förhållanden som regleras i konventionen.

Konvention nr 121 ger ett grundläggande skydd vid yrkesskada som omfattar dels sjukvård och därmed sammanhängande förmåner, dels kontantförmåner. ILO-kommittén anser att konventionen inte kan anses omfatta rätten till intjänande av semester och därmed omfattas inte heller betänkandets förslag om att begränsa denna rätt. Förslaget kan därför inte anses strida mot konvention nr 121.

ILO-kommitténs bedömning

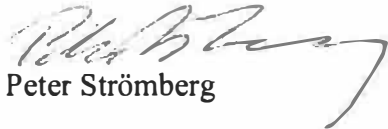
ILO-kommittén välkomnar den analys som utredningen gjort av förslagets förenlighet med av Sverige ratificerade ILO-konventioner.

ILO-kommittén finner att förslagen inte står i strid med Sveriges åtaganden enligt de i yttrandet nämnda konventionerna.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Hult, Middelman, Beckman, Edström, Nygren och Bengtsson och ersättarna Ekenger och Kovar. Närvarande har varit ersättarna Grahl, Eriksson, Svenson och Jonsson, experterna Petkovska, Utrikesdepartementet, Jacobsson, Försäkringskassan, Remahl, Sjöfartsverket och adjungerade Eng Sjölund,

Arbetsmarknadsdepartementet och Reinhold, SEKO, sekreteraren Petra Herzfeld Olsson samt undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén

Peter Strömberg

Linda Hiljemark

